

VERENIGING BREDEVOORTS BELANG

INHOUDELIJK JAARVERSLAG 2023

**Heerlyckheid
Bredevoort**

Inleiding

Voor u ligt het jaarverslag 2023 van de vereniging Bredevoorts Belang.

In eerste instantie is dit verslag bedoeld voor onze leden, maar we hopen dat ook onze relaties en andere belangstellenden kennis nemen van dit jaarverslag en daardoor een goed beeld krijgen van het functioneren van de vereniging.

Dit jaarverslag kent 5 hoofdstukken:

Het eerste hoofdstuk beschrijft het beleidsplan van de vereniging voor de jaren 2023 en 2024. In de daaropvolgende 4 hoofdstukken worden de belangrijkste behaalde resultaten van de vereniging beschreven. Achtereenvolgens gaat het dan om:

- Algemeen bestuurlijke zaken en communicatie;
- Pijler Leefbaarheid;
- Pijler Historische waarde;
- Pijler Toerisme en evenementen.

Er hebben zich in 2023 veel ontwikkelingen voorgedaan en er is veel werk verzet door alle betrokken vrijwilligers. We zijn trots en dankbaar dat zoveel vrijwilligers steeds weer een zeer waardevolle bijdrage leveren. Het is dan ook een lijvig jaarverslag geworden. Om ervoor te zorgen dat het rapport prettig leesbaar is zijn er deze keer ook ruim vijftig foto's en afbeeldingen toegevoegd. Dit is een primeur in de bijna 150-jarige geschiedenis van de vereniging Bredevoorts Belang.

Het bestuur wenst alle lezers veel leesplezier en spreekt de wens uit dat met dit verslag de betrokkenheid van de leden en alle andere belangstellenden bij het wel en wee van de wijk Bredevoort nog verder versterkt wordt.

Bestuur van de vereniging Bredevoorts Belang
Bredevoort, 11 april 2024

Vereniging Bredevoorts Belang

De vereniging Bredevoorts Belang is opgericht in het najaar van 1876 door een pastoor, een dominee en een meester van de openbare school. Voor de wet is de vereniging opgericht op 1 mei 1920. In 2026 hopen we ons 150-jarig jubileum te vieren.

Bredevoorts Belang richt zich met haar activiteiten op het wel en wee in wijk 2 van de gemeente Aalten, namelijk Bredevoort, Hollenberg, Klooster en Zwanenbroek. Op 31 december 2023 kende deze wijk 1965 inwoners verdeeld over 885 woningen waarvan 5% onbewoond. De vereniging telde op dat moment 327 leden.

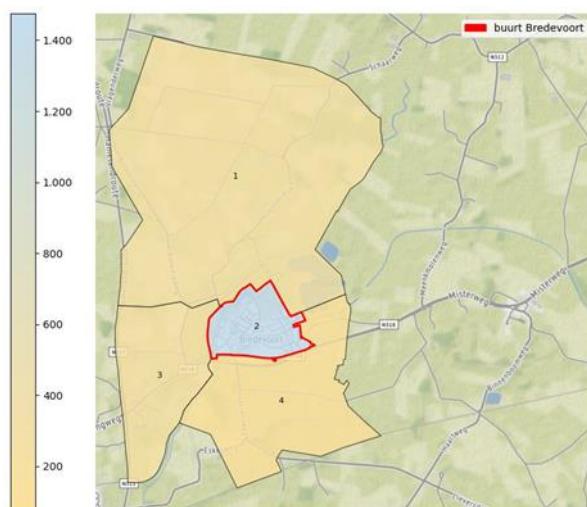
Hoofdstuk 1

Beleidsplan 2023-2024

We beginnen dit jaarverslag over 2023 met het weergeven van het beleidsplan zoals dat door de leden is vastgesteld op de ledenvergadering van 30 mei 2023.

1.1 Doelstelling vereniging

De vereniging Bredevoorts Belang heeft als voornaamste doelstelling het bevorderen van de vitaliteit en leefbaarheid van Bredevoort en naaste omgeving. Hieronder vallen ook Hollenberg, 't Klooster en Zwanenbroek.

Kaart van de wijk Bredevoort met het aantal inwoners per buurt in 2023, AlleCijfers.nl.
© Kaartdata van het CBS & ESRI Nederland, kaartachtergrond van Stamen & OSM.

Deze algemene doelstelling is vervolgens uitgewerkt naar subdoelstellingen binnen 3 pijlers. In de eerste plaats is dat de pijler Leefbaarheid, waarbij we streven naar een adequaat en divers woningaanbod en het in standhouden van basisvoorzieningen voor de inwoners. De tweede pijler richt zich op het versterken van het historische karakter van Bredevoort. Bredevoort is een historisch stadje met een beschermd stadsgezicht en diverse monumentale panden. De derde pijler richt zich op Toerisme, evenementen en verbindende activiteiten. We streven ernaar om Bredevoort voor meer dan 1 dag interessant te laten zijn voor toeristen. Middels het stimuleren van verbindende activiteiten proberen we de samenhang en verbinding tussen de inwoners van Bredevoort en Naaste omgeving te stimuleren.

1.2 Speerpunten van de vereniging

De algemene doelstelling is uitgewerkt door het formuleren van speerpunten bij elk van de drie pijlers. Daarnaast zijn er algemeen bestuurlijke speerpunten geformuleerd.

1.2.1 Algemeen bestuurlijk

✓ Samenwerking en belangenbehartiging

Om de belangen in het licht van de doelstelling en onderstaande speerpunten te behartigen nemen we deel

aan netwerken en werken we samen met diverse organisaties waar onder Bredevoortse organisaties, het gemeentebestuur, Platform Aalten, Vereniging Dorpshuizen en Kleine Kernen (DKK) en Platform toerisme. Als Bredevoorts Belang willen we fungeren als spin in het web bij het verbinden van inwoners, verenigingen, andere organisaties en projecten.

✓ Financieel gezond

Om de diverse projecten van Bredevoorts Belang te kunnen financieren zoeken we naast de inkomsten vanuit de contributie naar diverse andere inkomsten zoals donaties, subsidies en bijdragen van bedrijven in de vorm van mensuren en materialen.

Afb.: Naast bijdragen van de gemeente Aalten en SAAP ontving Bredevoorts Belang ook een bijdrage van de Rabobank

Om meer greep te krijgen op de inkomsten en uitgaven werken we met begrotingen en onderhoudsplannen over meerdere jaren.

✓ Communicatie en relatiebeheer

Met regelmaat communiceren we met leden en overige inwoners via website, nieuwsbrief en andere kanalen. We gaan de ledenwerving intensiveren en zorgen voor een adequate ledenadministratie waarbij we ook inventariseren aan welke klussen de leden een bijdrage willen leveren. Vrijwilligers zijn een belangrijke schakel in het functioneren van de vereniging Bredevoorts Belang. Er zijn meerdere werkgroepen; het bestuur zorgt in overleg met de kartrekkers voor een adequate afstemming en aansturing. Er is niet alleen aandacht voor de werving maar ook voor het vasthouden van vrijwilligers.

✓ Transparantie

Het bestuur werkt overeenkomstig de richtlijnen zoals deze zijn vastgelegd in de Wet Bestuur en Toezicht Rechtspersonen (WBTR). De statuten en het huishoudelijk reglementen worden in 2023 in overeenstemming met deze wet gebracht. Het bestuur legt jaarlijks verantwoording af aan de ledenvergadering.

✓ **ANBI-status**

Bredevoorts Belang heeft de ANBI-status en spant zich in om deze status te behouden.

✓ **Archivering**

Bredevoorts Belang kent een rijke geschiedenis. Om deze geschiedenis zorgvuldig te bewaren is in de afgelopen jaren al een deel van het archief overgedragen aan het Erfgoedcentrum Achterhoek-Liemers (ECAL). In de komende jaren worden ook de overige documenten overgedragen.

1.2.2 Pijler Leefbaarheid

(De ideale leefomgeving, evenwichtige leeftijdsopbouw, duurzaamheid, voorzieningenaanbod)

✓ **Krachten bundelen en inwoners betrekken**

We stimuleren de betrokkenheid van de inwoners bij de inrichting van de eigen leefomgeving. Hierbij willen we speciaal aandacht schenken aan het betrekken van de jongeren.

Daarnaast blijven we inbreng leveren in Platform Aalten, werken we samen met omliggende buurtschappen en andere organisaties en bevorderen we onderlinge afstemming en samenhang om de vitaliteit van de kleine kernen en het buitengebied te bevorderen.

✓ **Woningaanbod**

Voor de vitaliteit van Bredevoort is het van belang dat het aantal woningen toeneemt. Hierbij willen we met name bewerkstelligen dat de positie van jongeren, eenpersoonshuishoudens en starters op de woningmarkt verbeterd wordt. We zetten hierbij in op de realisatie van het in 2022 gerealiseerde ambitieplan Slingeplas-'t Broock waarbij naast de beoogde woningbouw ook aandacht is voor versterking van recreatie, sport en het historische karakter van Bredevoort.

✓ **Behoud vitale voorzieningen**

Veel voorzieningen en sport- en cultuurverenigingen staan onder druk. We streven naar het behouden van een divers aanbod door o.a. het stimuleren van nieuwe vormen van samenwerking. Ook het behoud van vitale

maatschappelijke organisaties in Bredevoort valt onder dit speerpunt.

✓ **Duurzaamheid**

Bredevoorts Belang zal daar waar mogelijk initiatieven ondersteunen die samenhangen met duurzaamheid. Op korte termijn valt te denken aan zaken die te maken hebben met energietransitie, verduurzamen woningen en elektrisch rijden.

✓ **Bereikbaarheid**

Met de inzet van vrijwilligers wordt er momenteel een buurtbus en een elektrokar in stand gehouden waardoor ook inwoners en bezoeker die minder mobiel zijn omliggende plaatsen of het station in Aalten of Lieveelde kunnen bereiken. Daarnaast kent Bredevoort sinds juni 2022 een elektrische deelauto. Het is belangrijk om de komende jaren aandacht te houden voor de bereikbaarheid van Bredevoort. Onder dit thema valt ook het realiseren van voldoende parkeergelegenheid voor inwoners en voor toeristen. Deze laatste groep bij voorkeur buiten het centrum. Een goede bewegwijzering is hierbij een belangrijke voorwaarde.

✓ **Beperken overlast**

Bredevoort is gebaat bij reuring op velerlei manieren. Er zijn echter ook nadelen verbonden aan deze reuring. We willen de nadelige effecten zoveel mogelijk beperken en denken daarbij aan verminderen parkeerdruk, verkeersdruk en lawaaioverlast.

✓ **Behoud volkstuinen**

In Bredevoort is een aanzienlijke wachtlijst voor een volkstuin. We zetten ons in om het beschikbare volkstuincomplex optimaal te benutten en indien mogelijk het aantal volkstuintjes uit te breiden.

1.2.3 Pijler Historisch karakter Bredevoort

(Interessant en onderscheidend)

✓ **Versterken historisch karakter**

Bredevoort is een historisch stadje met een beschermd stadsgezicht met meerdere monumenten. Het historische karakter kan verder versterkt worden onder andere middels een aantal projecten die in de voorbereidende fase verkeren: Dit zijn onder andere:

- Project Halve Maone;
- Ambitieplan Slingeplas-'t Broock
Naast verplaatsen voetbalvelden en realiseren woningbouw gaat het om zichtbaar maken van historische aspecten: doortrekken gracht en herstellen van deel vestingwerken;
- Herontwikkeling voormalige katholieke kerk

Daarnaast blijft Bredevoorts Belang kritisch kijken naar monumentale panden in Bredevoort die in slechte staat (beginnen te) verkeren. Denk hierbij aan Café de Zwaan, drogisterij Taken, boerderij te Molder maar ook aan de (deels leegstaande) boekwinkeltjes. Deze zijn veelal ondergebracht in oude, karakteristieke panden die mede

het beeld bepalen van Bredevoort. Daar waar mogelijk zal Bredevoorts Belang het initiatief nemen om te komen tot breed gedragen oplossingen.

Om het historische karakter goed tot z'n recht te laten komen is het belangrijk dat 'verrommeling' wordt tegengegaan. Denk aan paaltjes die scheef staan, onkruid dat door de stoep groeit, straatlantaarn die kapot is, etc.

✓ Historische karakter beter benutten

Bredevoorts Belang maakt zich sterk voor het multifunctioneel benutten van het Vestingpark voor passende activiteiten. Het Vestingpark heeft een openbaar karakter en dient daarvoor benut te worden. Bredevoorts Belang laat zich graag verrassen door initiatiefnemers voor in dit park passende activiteiten.

✓ Onderhoud groen

Bredevoorts Belang bezit, c.q. is verantwoordelijk voor het onderhoud van het hiernavolgende (historisch) groen: Vestingpark (eigendom), inclusief oevers parkzijde, Kruidentuinen, Joodse begraafplaats, Maurits-driehoek, Ronde en Zwanenbroekpad. Bij dit onderhoud streven we naar het bevorderen van de biodiversiteit in combinatie met het gebruik door inwoners en toeristen

✓ Onderhoud opstal

Wat voor groen geldt, geldt ook voor de opstal in 't Vestingpark (Theehuisje, TBC-lichthallen, Lourdesgrot, pad vestingpark, bruggen, vissteiger, droogschuur en schuur voor gereedschap), pand VVV (Markt 8) en het kanon op affuit aan de Kleine Gracht. Hoofdzakelijk is het zorgvuldig in stand houden van deze onroerende zaken. De uitdaging ligt vooral in het vinden van financiële middelen om het onderhoud te kunnen realiseren.

✓ Zichtbaarheid historie vergroten

Onderzoeken op welke wijze de historische waarde beter onder de aandacht kan worden gebracht van inwoners en toeristen.

1.2.4 Pijler Toerisme en evenementen

(De Heerlyckheid Bredevoort, meer dan 1 dag interessant)

✓ VVV

Het in standhouden van het informatiepunt toerisme en waar wenselijk verbeteren. Hieronder vallen ook de stadswandelingen en diverse routeproducten. Daarnaast bekijken of er samenwerkingen met (horeca)ondernemers aan te gaan zijn voor arrangementen, bijvoorbeeld in combinatie met een fiets/wandelroute. Zo kunnen we toeristen langer vasthouden in Bredevoort.

✓ Samenwerking

Het uitbreiden van samenwerkingen met andere organisaties en groepen in Bredevoort en omgeving wordt een belangrijk speerpunt. Dat doen we al, maar dit willen we verder uitbreiden. Het streven is om zelf functionerende werkgroepen op te zetten. Vereniging Bredevoorts Belang kan dan zitting nemen in een dergelijke werkgroep, maar kan ook aanjager zijn en terugtreden als het loopt.

✓ Evenementen

Voor de komende jaren zien we minimaal de volgende evenementen, waarbij we meerdere partijen kunnen verbinden:

- Koningsdag (met mogelijk Schutterij, BAMB, horeca, de Ossenkop, Compagnie Onversaegt etc.
- 4 mei-herdenking (met BAMB, basisschool 't Bastion, veteranen etc.);
- Kerstmarkt (met kerk/diaconie, horeca, plaatselijke ondernemers, verenigingen).

Daarnaast organiseert een werkgroep in de maanden juli en augustus openluchtconcerten op 't Zand.

✓ Onderzoeken vernieuwende activiteiten

We willen de mogelijkheden tot wat meer 'reuring' op 't Zand (en mogelijk in Vestingpark St. Bernardus) onderzoeken. Vanuit de leden kwamen veel suggesties voor diverse markten, passend bij Bredevoort. Behalve de markten zijn er andere vernieuwende activiteiten te bedenken. Zo is er de wens om de luifel in de Weide van de Vrijheid (Vestingpark) regelmatig te gebruiken. Gezien de inspanning van het opzetten en afbreken, is een combinatie van meerdere activiteiten hier wenselijk. We blijven actief op zoek naar mogelijkheden om Bredevoort aantrekkelijk te houden voor bezoekers en inwoners. Ook hier zullen we de samenwerking met andere partijen moeten opzoeken. Een coördinerende rol kan passend zijn vanuit de VVV.

✓ Balans tussen reuring en rust

Een levendig centrum heeft ook een keerzijde. Veel inwoners en bezoekers waarderen ook juist het rustige karakter van Bredevoort en naaste omgeving. Het zoeken naar evenwicht blijft de komende jaren een aandachtspunt.

Hoofdstuk 2

Algemeen bestuurlijke zaken en communicatie

Samenstelling bestuur

Het bestuur bestond begin 2023 uit 7 leden: Cor Burger, Marco Geurink, Carlien Laarman, Corine Lankhof, Jochem Meulenbeek, Daan Migchelbrink en Ap te Winkel. Daarnaast was Margreet van Loenen vanaf eind 2022 aangesloten als aspirant-bestuurslid. Tijdens de ledenvergadering is zij door de leden unaniem verkozen als bestuurslid. Zij heeft in het bestuur het stokje van penningmeester overgenomen van Daan Migchelbrink, die deze functie als interim gedurende een jaar met verve vervuld heeft. Tevens stemden de leden unaniem in met een herbenoeming van 3 leden voor een tweede termijn van 3 jaar: Carlien Laarman, Daan Migchelbrink en Ap te Winkel. Het bestuur kwam in 2023 twaalf keer bij elkaar.

Twee ledenvergaderingen

De leden kwamen in dit jaar twee keer bij elkaar. Namelijk op 30 mei in het Koppelhuis en vervolgens nog een keer op 20 juni in 't Grachthuys, aangezien er in de eerste bijeenkomst onvoldoende leden aanwezig waren om te kunnen stemmen over de voorgestelde aanpassingen van de statuten en het nieuwe huishoudelijke reglement. Beide documenten werden zonder tegenstemmen aangenomen. Daarnaast hebben de leden ingestemd met het beleidsplan, de voorgenomen aflossing van de hypotheek goedgekeurd en een contributieverhoging van 10 naar 15 euro per jaar. De contributie was daarvoor al vele jaren gelijk gebleven.

Een andere uitkomst van de ledenvergadering was een brief gericht aan het gemeentebestuur waarin gepleit wordt voor

- Z.s.m. realiseren nieuw volkstuinbeleid en uitgeven braakliggende kavels
- Parkeerbeleid waarbij parkeerdruk in centrum afneemt en verwijzen naar Winterswijksestraat
- Aanpak leegstand c.q. verloedering van monumentale panden
- Betere communicatie naar aanwonenden over afsluiting N318 en de daaruit voortvloeiende omleidingen door Bredevoort
- Spoedige besluitvorming m.h.o.o. vervolgstappen m.b.t. het ambitieplan Slingeplas – 't Broock

Nieuwe statuten en een nieuw huishoudelijk reglement

In 2021 is een begin gemaakt om de werkwijze van het bestuur onder de loep te nemen. De intrede van de WBTR (Wet bestuur en toezicht rechtspersonen) per 1 juli 2021 was daarvoor mede de aanleiding. In het winterseizoen van 22-23 zijn er door het bestuur nieuwe statuten opgesteld in overleg met notaris Werner Rensen. Ook het huishoudelijk reglement is geactualiseerd. Op de

ledenvergadering van 30 mei waren te weinig stemgerechtigde leden aanwezig om de nieuwe statuten en het bijbehorende reglement in stemming te kunnen brengen. Er is daarom een extra ledenvergadering uitgeschreven. Op 20 juni 2023 werden de nieuwe statuten aangenomen door de aanwezige leden evenals het huishoudelijke reglement.

Afb.: Notaris Werner Rensen en bestuursleden Jochem Meulenbeek en Cor Burger ondertekenden de nieuwe statuten

Communicatie met leden en inwoners

De communicatie met de leden en belangstellenden vindt o.a. plaats door middel van nieuwsbrieven. In 2023 zijn er drie verschenen.

Daarnaast is de ledenvergadering het moment om met leden van gedachten te wisselen over het gevoerde beleid en de toekomstige koers. Ook de website bredevoort.nu wordt actief als informatiekanal gebruikt om leden en overige inwoners te informeren. Twee vrijwilligsters zorgen ervoor dat de aangeleverde content wordt geplaatst. Jos Wessels heeft met regelmaat artikelen aangeleverd voor de website die ook in Aalten Vooruit zijn geplaatst.

Het bestuur streeft er naar dat er nog meer plaatselijk nieuws op de website wordt geplaatst. Het bestuur blijft op zoek naar één of twee personen die de berichtgeving van plaatselijke nieuwtjes en wetenswaardigheden voor hun rekening willen nemen.

In de loop van het jaar kwam de vraag naar voren wat de status is van de stichting Website Bredevoort. Deze stichting leidt momenteel een slapend bestaan. Er is contact geweest met één van de bestuursleden. Waarschijnlijk wordt de stichting opgeheven. Aangezien alle activiteiten m.b.t. de website bredevoort.nu inmiddels ondergebracht zijn bij Bredevoorts Belang levert dat geen problemen op.

Behoud ANBI-status

In mei ontving Bredevoorts Belang bericht van de belastingdienst dat deze voornemens was om de ANBI-status van Bredevoorts Belang in te trekken.

Als belangrijkste redenen voor dit voornemen werden genoemd:

- De VVV wordt niet als algemeen nut beogend onderdeel zien, waardoor Bredevoorts Belang niet aan de eis voldoet dat minimaal 80% van de activiteiten aan dit criterium moet voldoen
- Tevens is de hoogte van het eigen vermogen te hoog; dit zou besteed moeten worden conform de doelstelling.
Dat ontwikkelingen op de bouwmarkt maken dat het project Uuthuuskjes geen doorgang kon vinden (in eerste instantie beoogde bestemming van de verkoopopbrengst Markt 5).
- Het beleidsplan is onvoldoende duidelijk over de wijze waarop het eigen vermogen op termijn ingezet wordt overeenkomstig de doelstelling en de kaders van de ANBI-status.

Het bestuur is van mening dat de ANBI-status voldoende meerwaarde heeft om die te willen behouden. Te denken valt aan de voordelen bij het aanvragen van subsidies en de belastingvoordelen bij schenkingen. Het bestuur heeft de te nemen maatregelen in beeld gebracht, mede met ondersteuning van Benjamin

Velthuizen van Alfa accountants (via de Aaltense Uitdaging). De uitkomst hiervan is o.a. dat het bestuur in mei '24 aan de ledenvergadering zal voorstellen om de VVV onder te brengen in een aparte stichting. Daarnaast gaat er vanaf 2024 gewerkt worden met een meerjarenbeleidsplan en een meerjarenbegroting.

Verenigingsarchief onderbrengen bij ECAL

Oud-bestuurslid Bert Stronks is al enkele jaren bezig om het uitgebreide archief van de vereniging Bredevoorts Belang te ordenen en in kaart te brengen. Het bestuur heeft in 2021 besloten om het archief van Bredevoorts Belang over te dragen aan Erfgoed Centrum Achterhoek en Liemers (ECAL). In 2023 zijn er opnieuw delen van het archief overgedragen aan ECAL. Het zal nog enige jaren in beslag nemen voordat het gehele archief is beschreven en overgedragen aan ECAL.

Vrijwilligers

Bij alle activiteiten die vallen onder de verantwoordelijkheid van de vereniging wist het bestuur zich in 2022 ondersteund door een groep van ongeveer tachtig vrijwilligers. Dit betekent een groei van ongeveer 15 vrijwilligers t.o.v. het jaar daarvoor. De groei wordt vooral veroorzaakt door de instelling van de werkgroep Toekomstvisie Bredevoort.

Een groot deel van de vrijwilligers houdt zich bezig met onderhoud en beheer (zoals het Vestingpark, Kruidentuin, Mauritsdriehoek en Joodse begraafplaats), andere vrijwilligers zorgen voor de bemensing van de VVV, de organisatie van de zomerconcerten en stadswandelingen en het beheer van website en archief. Daarnaast zijn er ook inwoners die zich inzetten bij tijdelijke klussen zoals het opknappen van het meubilair in het Vestingpark.

Er werd ook afscheid genomen van een werkgroep, namelijk de werkgroep 450 jaar Nederland (1572-2022). Deze werkgroep heeft zich bezig gehouden met het realiseren van een uitgebreid en boeiend programma rond de herdenking van 450 jaar Nederland. Het bestuur is hen zeer erkentelijk voor de wijze waarop ze hebben gezorgd voor diverse boeiende activiteiten waarmee ze niet allen 450 jaar Nederland onder de aandacht hebben gebracht maar ook Bredevoort op de kaart hebben gezet.

Alle vrijwilligers ontvingen in december een speciaal ontworpen bedankkaart en een doosje merci als blijk van waardering voor hun inzet in 2023.

Het bestuur is blij en dankbaar dat zoveel inwoners bereid zijn om de handen uit de mouwen te steken en zo helpen om de vitaliteit van ons stadje in stand te houden of zelfs te verbeteren. In 2024 zal weer de tweejaarlijkse vrijwilligersavond georganiseerd worden.

Contacten met de gemeente

Het bestuur heeft over meerdere onderwerpen contact gehad met de gemeente. Hieronder een opsomming van onderwerpen waarover Bredevoorts Belang zich heeft laten informeren of een mening over heeft gegeven:

- Realisatie dorpsontwikkelingsplan;
- Horeca- en omgevingsvisie
- Platform toerisme;
- Volkstuinen;
- Woningbouw;
- Ambitieplan Slingeplas – 't Broock;
- Fondsenwerving, subsidies.

Vertegenwoordiging en onderhouden contacten

Bestuursleden onderhielden ook in 2023 contacten met andere organisaties of waren daar de formele vertegenwoordiger namens Bredevoorts Belang.

- Mortuarium Bredevoort	Cor Burger
- Commissie Cultureel Erfgoed	Daan Migchelbrink
- Kerngroep Platform Aalten	Ap te Winkel
- St. SAAP	Cor Burger
- Elektrische deelauto (ECB)	J. Meulenbeek
- Toeristisch Netwerk Aalten	Carlien Laarman
- Achterhoek Toerisme	Corine Lankhof
- St. Beeldhouwerij Thorvald	Cor en Jochem
- Kerngroep ambitieplan	Ap te Winkel

In een aantal gevallen vindt de vertegenwoordiging plaats via derden, zijnde leden van de vereniging, die hun inzet overleggen met het bestuur. Daarnaast werd contact onderhouden en waar wenselijk afgestemd met onder andere Bredevoort Schittert, Bredevoort Breder dan boeken, vereniging Kloosters Belang, Figulus-Welzijn en DKK.

Contacten met de Aaltense Uitdaging, Brem en bedrijven

Bredevoorts Belang wordt geconfronteerd met veel onderhoudsklussen. In contacten met de Aaltense Uitdaging is gekeken of er bedrijven zijn die een aandeel willen en kunnen leveren.

Afb.: Dankzij De Aaltense Uitdaging, Workmate Company en Rots Bouw is er nu een veilige leuning bij de trap van Stadsbroek richting Slingeplas

Bestuursleden van de vereniging Bredevoorts Belang hebben ook de door de Aaltense Uitdaging georganiseerde beursvloer bezocht. In 2023 heeft dat nog niet tot de gewenste resultaten geleid. Wel zijn er een aantal plaatselijke hoveniers bereid gevonden om te helpen bij incidentele wat grotere klussen in kruidentuin en op de oude begraafplaats tijdens NL-Doet. Daarnaast kreeg Bredevoorts Belang de beschikking over een door verhuizing overtollige vergadertafel met stoelen van OWM-Achterhoek. Deze 'ronde' tafel vervangt sinds het voorjaar van 2023 het kantoormeubilair van de voormalige Rabobank.

Drie bestuursleden hebben op 24 oktober deelgenomen aan het door de Brem georganiseerde ondernemersontbijt waar ook het voltallige college van B&W aan deelnam.

In januari werd deelgenomen aan de brainstormavond van Bredevoorts Schittert met als doel hoe het evenement optimaal tot z'n recht kan komen.

Bij toerbeurt verzorgen de leden van SAAP een afsluitende activiteit voor de overige leden en het gemeentebestuur. In 2023 heeft Bredevoorts Belang de organisatie voor haar rekening genomen. De excursie vond plaats op 15 juni en bestond uit een wandeling door het vestingpark waarbij vrijwilligers vertelden over het park en hun werkzaamheden en er werd gezellig afgesloten bij de Borghman.

Onroerend goed; Markt 8/Muizenstraat 3

De vereniging is eigenaar van het pand Markt 8 / Muizenstraat 3. De bovenverdieping is verhuurd in het kader van sociale huur. De benedenverdieping is grotendeels verhuurd aan de VVV en daarnaast is een kleine ruimte verhuurd aan Post NL. Vanuit deze ruimte sorteren de postbestellers de post voor Bredevoort.

In 2023 zijn een aantal kleine reparaties verricht zoals herstel schade aan rolstoelbaan door voegbedrijf Aalten, de reparatie van de elektrische deur en de vervanging van de thermostaat. De laatste twee klussen zijn verricht op vrijwillige basis door leden van Bredevoorts Belang, waarvoor veel dank.

Een grotere en tevens kostbaardere klus was de vernieuwing van de dakgoten door de firma Voltman.

Afb.: Het pand op Markt 8 / Muizenstraat 3

In 2023 is er een aanzet gegeven om beter in beeld te brengen op welke wijze het pand verduurzaamd kan worden, in kaart gebracht welk groot onderhoud op korte termijn gepleegd moet worden en op welke wijze de benedenverdieping beter kan worden benut. Op de ledenvergadering van 2024 zal aan de leden worden voorgelegd welke werkzaamheden het bestuur wil laten uitvoeren, welke kosten daarmee gemoeid zijn en op welke wijze er een beroep op fondsen, sponsors en op het eigen vermogen moet worden gedaan.

Daarnaast is Bredevoorts Belang eigenaar van het Vestingpark inclusief opstal. De opstal bestaat uit: Theehuisje, Lourdesgrot, twee TBC-lichthuisjes, een droogschuur en een schuur voor het tuingereedschap en opslag tuinmeubilair. Tevens waren er diverse stukjes grond en objecten in Bredevoort onder het beheer van Bredevoorts Belang op basis van huur- of bruikleenovereenkomsten met de gemeente.

- Kruidentuin;
- Mauritsdriehoek;
- Joodse begraafplaats;

- Rotonde Bredevoort;
- Jeu de boulesbaan op 't Zand;
- Picknickbankjes op 't Zand;
- Rondje voor kanon bij Kleine Gracht;
- Visteiger Kruittoren.

Hypotheek pand Markt 8/Muizenstraat 3 is afgelost

Er liep nog een hypotheek voor Markt 8/Muizenstraat 3 met als einddatum 1-1-2041. Gezien de situatie op de geldmarkt (inflatie) en stijgende rente heeft het bestuur aan de leden voorgesteld om de hypotheek af te lossen. Tijdens de ledenvergadering van 30 mei 2023 hebben de leden hier unaniem mee ingestemd. Hierdoor heeft Vereniging Bredevoorts Belang geen schulden meer.

Hoofdstuk 3 Pijler Leefbaarheid

Behoefte aan meer woningen

Er is onverkort een grote behoefte aan woningen voor jongeren, starters, éénpersoonshuishoudens, mensen met een kleine beurs en senioren. Betaalbaarheid en kleinschaligheid zijn hierbij de sleutelwoorden. Dat één en ander nog niet meevalt blijkt onder andere uit het stop zetten van de poging om Plan Woordes te realiseren. Begin 2023 werd duidelijk dat het beoogde plan om woningen/appartementen te realiseren in het molencomplex van de familie Woordes niet haalbaar is onder de huidige omstandigheden.

Reservering kon nog niet worden ingezet

Medio 2022 bleek het project Uuthuskes niet langer haalbaar vanwege de kostenontwikkelingen en werd het project door gemeente en Bredevoorts Belang stilgelegd. Vervolgens is alle energie gericht op de realisatie van het ambitieplan Slingeplas- 't Broock. Eén en ander betekent ook dat het bestuur van Bredevoorts Belang nog geen mogelijkheden heeft gevonden om de verkoopopbrengst van Markt 5 overeenkomstig de beoogde reservering van 250.000 euro in te zetten om woningaanbod voor jongeren te bevorderen.

Hoop op realisatie Ambitieplan Slingepas - 't Broock

Op 7 december 2022 is het ambitieplan Slingepas - 't Broock gepresenteerd aan inwoners en overhandigd aan het college van B&W van de gemeente Aalten. In de periode tot aan de zomer van 2023 heeft er een verdiepend onderzoek plaats gevonden door bureau Antea in opdracht van de gemeente. In de zomer heeft het College een positief besluit genomen t.a.v. het verder in behandeling nemen van het ambitieplan. Tijdens de mening vormende raadsvergadering heeft Bredevoorts Belang ingesproken en daarbij de steun uitgesproken voor het ambitieplan en tegelijkertijd aandacht gevraagd voor de positie van jongeren, woningzoekenden met een kleine beurs en voor de mogelijkheden om de historische waarde te versterken door herstel van bastion en gracht. In de besluitvormende vergadering op 29 november stemde de gemeenteraad unaniem in met het voorstel van het college om het ambitieplan nader uit te werken.

Het college van B&W zal nu een aantal zaken nader uitwerken en medio 2024 een besluit nemen welke vervolgens in najaar van 2024 aan de raad wordt voorgelegd. Het gaat dan om een definitieve go or no go. In december '23 is er een kerngroep gevormd waarin zitting hebben: wethouder Ted Kok, projectleider Klaasje Wartena, 3 bestuursleden van SV Bredevoort, De Twee Bruggen en Bredevoorts Belang.

Toekomstvisie Bredevoort

In het uitvoeringsprogramma van het college van B&W voor de periode 2022-2026 staat: *'het college stimuleert inwoners van buurtschappen en kernen te komen met een dorpskernvisie'*,

Na een aantal oriënterende gesprekken met de consultant van DKK, o.a. ook via Platform Aalten, heeft het bestuur besloten om een werkgroep in het leven te roepen met als doel het realiseren van een toekomstvisie voor Bredevoort voor de komende 10 jaren. De betreffende werkgroep is op 27 juni 2023 van start gegaan en bestaat uit 12 personen waarvan 2 personen uit het bestuur.

DKK zorgt voor de procesondersteuning in de personen van Vanessa Jacobs en Hans Suurmond. De werkgroep komt maandelijks bij elkaar en is in de zomer gestart met een zogenaamde schouw ofwel wandel- en fietstocht door Bredevoort en buitengebied om de plussen en minnen te inventariseren. Vervolgens heeft de werkgroep in oktober een eerste bewonersavond georganiseerd. De opkomst was overweldigend. Maar liefst 180 mensen waren in 't Grachthuys aanwezig om input te leveren voor het te realiseren 'dorps'-ontwikkelingsplan.

Naar verwachting zal de werkgroep in de zomer van 2024 het dorpontwikkelingsplan opleveren. De totale kosten zijn geraamd op 16.000 euro. De kosten hebben met name betrekking op procesondersteuning door DKK en de kosten van vergaderingen en bewonersbijeenkomsten. De gemeente neemt daarvan 75% voor haar rekening met een maximum van 12.000 euro. 25% van de kosten moet de gemeenschap zelf opbrengen o.a. door cofinanciering; dat laatste kan zowel door een bijdrage in geld als 'in kind'.

Hartveilig wonen

In het kader van hartveilig wonen is de vereniging eigenaar van twee AED's (Kruittorenstraat en Boterstraat). Ludo Stevens en Marie- Therese Stevens-Ikink nemen het beheer voor hun rekening. Vanuit Platform Aalten wordt ernaar gestreefd om de scholingen en het onderhoud in de gemeente gezamenlijk op te pakken. Er is een werkgroep die samen met de gemeente de coördinatie oppakt.

Bredevoort en buurtschap 't Klooster werken samen bij het organiseren van cursussen. Astrid Grosman en Marie-Thérèse Ikink hebben de coördinatie daarvan in handen. In 2023 is het jaarlijkse onderhoud gepleegd aan beide AED-apparaten en hebben er 3 herhalingscursussen plaatsgevonden waar in totaal ruim dertig mensen aan hebben deelgenomen.

Gaat elektrische deelauto het redden?

Sinds juni 2022 is er in Bredevoort een elektrische deelauto; met name mogelijk gemaakt door Energie Coöperatie Bredevoort.

In 2023 zijn er door Bredevoorts Belang samen met ECB twee vrijwilligers geworven die zorgen voor de promotie en het dagelijkse onderhoud.

Het gebruik van de elektrische deelauto blijft nog onder het gewenste niveau. In de periode juni - december 2022 waren er 20 geregistreerde gebruikers en ruim 100 ritten.

In 2023 waren er slecht 85 ritten door .. geregistreerde gebruikers. In 2025 loopt de pilot (inclusief de subsidie af) en zal de auto zichzelf moeten bedruipen.

Inwoners kunnen voor meer informatie terecht op de website van de Energie Coöperatie Bredevoort (ECB). Ook is er een nieuwe folder ontwikkeld.

In de verwachting dat het aantal elektrisch auto's zal toenemen heeft het bestuur eerder aan de gemeente verzocht om extra laadpalen buiten het centrum te plaatsen aan de Winterswijksestraat.

In 2023 is daar een eerste laadpaal met twee aansluitingen geplaatst.

Gelet op de vele problemen als het gaat om nieuwe aansluitingen op het energienet, is het fijn dat Bredevoort er desondanks nu een oplaadpunt bij heeft. We hopen dat dit bijdraagt aan minder (toeristisch) autoverkeer in de kern. Streven blijft echter dat er nog meer laadpalen geplaatst worden en bij voorkeur buiten het historische centrum.

Positie verenigingen na sluiting Misterpoort

Eind mei sloot café De Misterpoort haar deuren. Dit was niet alleen een domper voor de café- en cafetaria-bezoekers, maar ook voor de verenigingen die daar gehuisvest waren. Tijdelijk kunnen de verenigingen daar hun sport nog beoefenen (schieten, darten, biljarten), maar zodra de vergunningen rond zijn zal deze horeca-gelegenheid verbouwd worden tot een aantal appartementen.

Er is overleg geweest met deze verenigingen over het vinden van een alternatieve locatie in Bredevoort of in de naaste omgeving. Dat is tot nu nog niet gelukt. Hopelijk lukt dat voor de zomer van 2024.

Verminderen parkeerdruk centrum en verkeersdruk Winterswijksestraat

Het bestuur heeft twee situaties onder de aandacht gebracht van het college en de gementeraad. Enerzijds gaat het om het verminderen van de parkeerdruk in het centrum. Op de site van Bredevoort.nu is een pagina 'parkeren in Bredevoort' toegevoegd. Toeristen worden daarop doorverwezen naar de parkeerhavens aan de Winterswijksestraat. Ook zijn er nieuwe toegangsborden ontwikkeld die hiernaar verwijzen. Daarnaast heeft het bestuur middels een brief de raad gevraagd om de verkeersdruk aan de Winterswijksestraat te verminderen en de veiligheid te vergroten door de snelheid te verlagen en landbouwverkeer via de N318 te laten verlopen.

Volkstuinen

In 2022 heeft Bredevoorts Belang er op aangedrongen bij de gemeente om de braakliggende volkstuinpercelen op de Halve Maone weer uit te geven. De gemeente gaf toen aan dit op te pakken zodra het nieuwe beleid zou worden vastgesteld. De gemeenteraad heeft het nieuwe beleid in het najaar van 2023 vastgesteld en de braakliggende volkstuinen weer in de verhuur gedaan. Bij nabellen van de wachtlijst bleek deze aanzienlijk korter dan tot nu toe werd gedacht. In het eerste kwartaal van 2024 zullen de braakliggende percelen die dan nog niet verhuurd zijn onder de aandacht gebracht worden.

Vernieuwen vissteigers Grote Gracht

In 2022 is geconstateerd dat bij beide vissteigers aan de Grote Gracht groot onderhoud nodig is c.q. dat ze vervangen moeten worden. De vissteiger tegenover het theehuisje valt onder verantwoordelijkheid van de gemeente en de vissteiger op de Kruittoren valt onder verantwoordelijkheid van Bredevoorts Belang.

In 2023 heeft bestuur heeft contact gelegd met de hengelsportvereniging HSV en gemeente om samen tot een uitvoerbaar en betaalbaar plan te komen.

Inhoudelijk jaarverslag 2023 vereniging Bredevoorts Belang

Er is een offerte opgevraagd en daaruit blijkt dat de kosten aanzienlijk zijn, namelijk rond de 20.000 euro voor de vervanging van de twee steigers. In 2024 zal geprobeerd worden om samen met de eerder genoemde partijen en de Aaltense Uitdaging fondsen en sponsors te werven om zo de vissteigers te kunnen behouden.

Opknappbeurt Jeu de Boulesbaan

De jeu de boulesbaan op 't Zand is in 1997 gerealiseerd door Bredevoorts Belang en valt ook nu nog onder het beheer van Bredevoorts Belang. In 2023 is er een nieuwe toplaag aangebracht en zijn stopcontact en de verlichting gerepareerd. De baan heeft een openbaar karakter en kan door iedereen gebruikt worden. Zowel bij de VVV en de Borghman kunnen jeu de boules-sets gehuurd worden. De baan wordt regelmatig gebruikt door een groepje buurtbewoners en de tafeltennisvereniging maakt jaarlijks gebruik van de jeu de boulesbaan in hun programma van nevenactiviteiten. In 2023 is voor het eerst het open Bredevoorts Kampioenschap jeu de boules georganiseerd door Stadsbrouwerij De Borghman. Het evenement was een groot succes en komend jaar voor herhaling vatbaar.

Er is een tweede jeu de boulesbaan in de wijk Stadsbroek. Deze is aangelegd door de gemeente en wordt onderhouden door de buurtbewoners.

Hoofdstuk 4

Pijler Historisch karakter

Joodse begraafplaats

In 2022 zijn het toegangshek en de muren rond de Joodse begraafplaats aan de Mauritsstraat gerestaureerd. Deze restauratie was mogelijk dankzij een subsidie van het ministerie van VWS aan het Nederlands Israëlietisch Kerkgenootschap. Het N.I.K. was de opdrachtgever van de restauratie. Ook in 2023 heeft groep vrijwilligers van Bredevoorts Belang ervoor gezorgd dat de muren niet opnieuw overwoekerd raken en dat de begraafplaats er verzorgd uit blijft zien.

Vestingpark St. Bernardus / Onderhoud theehuisje

De buitenkant van het theehuisje is in het najaar van 2022 geschilderd. De wens om ook de windvaan te vergulden is nog niet gerealiseerd. Het bestuur heeft besloten dat daar eerst financiële dekking voor moet zijn vanuit externe bronnen en gaat op zoek naar sponsors c.q. fondsen om dit in de nabije toekomst te realiseren. In 2023 is er een meerjarenonderhoudsplan opgesteld.

Een inwoner uit Bredevoort heeft het aanbod gedaan om het theehuisje te verlichten. Er zijn contacten over geweest, maar er is nog geen bevredigende oplossing gevonden waarbij en recht wordt gedaan aan het rijksmonument en tevens de aanleg niet te complex wordt.

Vervangen TBC-lighallen

Beide lighallen verkeren in slechte staat. Na onderzoek en overleg met Rijksmonumentendienst is besloten om deze te vernieuwen. De Erfgoedbrigade Winterswijk heeft in 2023 een calculatie opgesteld van werkzaamheden en kosten die met vervanging gemoeid zijn. De kosten raming komt uit op ongeveer 24.000 euro. Restauratie/vernieuwing kan pas plaats vinden als er voldoende fondsen en sponsors gevonden zijn. Ook gedeeltelijke zelfwerkzaamheid kan er toe bijdragen dat het plan uitvoerbaar (lees betaalbaar) wordt. Het streven is om dit in 2024 te realiseren.

Onderhoud park

Een groep vrijwilligers heeft ook in 2023 ervoor gezorgd dat het groen in het park er verzorgd uitziet. Dankzij een forse bijdrage van SAAP was het daarnaast ook mogelijk om enkele grote klussen op te laten pakken door een professioneel bedrijf.

Het gaat dan om werkzaamheden, zoals het verwijderen van zes zieke esdoorns en het verwijderen van opslag aan de grachtzijde (zodat je van buiten de Gracht beter de contouren van het stadje kunt zien en vanaf de wandelpaden in het park beter zicht hebt op de gracht).

In 2023 is het klinkerpad achter de woningen aan de Prinsenstraat verwijderd.

Tevens is de plankenvloer van de brug in het park dankzij de inzet van twee vrijwilligers geheel vernieuwd. Daar zijn we erg blij mee. Dankzij hun noeste arbeid kunnen de wandelaars weer veilig gebruik maken van dit nostalgische bruggetje.

Samen met de gemeente en Groenwacht is in beeld gebracht wat de jaarlijkse onderhoudskosten zijn van dit groene monument. Het bestuur is voornemens om in het eerste kwartaal van 2024 een zogenaamde SIM-subsidie aan te vragen voor de komende 6 jaren om de kosten van het onderhoud te kunnen blijven bekostigen.

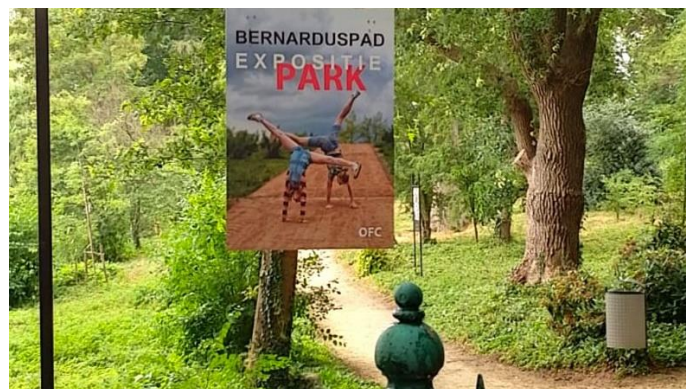
Schilderwerk parkmeubilair

De zitbanken in het park en de bistrosetjes bij de lighallen waren dringend aan een schilderbeurt toe. In de wintermaanden december 2022 t/m maart 2023 heeft een groep van 6 vrijwilligers ervoor gezorgd dat de bankjes en de bistrosetjes er weer piekfijn uitzien. De twee Bruggen heeft de schuur aan de Pastoorsdijk-kruittorenstraat beschikbaar gesteld om als werkplaats te fungeren.

Nieuwe buitententoonstelling van OFC

PARK is de titel van de nieuwe buitententoonstelling die het Oost Gelders Fotografen Collectief (OFC) houdt in het vestingpark. Het thema is uitgewerkt in 29 beelden. Daarin is bijvoorbeeld het park te zien als ontspanningsplek en trofee van welgestelden in voorgaande eeuwen. Ook de hedendaagse recreant komt aan bod. Dat geldt ook voor gebieden die ooit een andere bestemming hadden en zijn omgevormd tot een activiteitenpark, zoals een hoogoverterrein in het Ruhrgebied. Enkele leden kijken met een romantische blik naar het thema en ook maatschappijkritiek wordt niet geschuwd. Park is de tiende buitententoonstelling van OFC in het vestingpark. De eerste buitententoonstelling was in 2008. Doorgaans is de looptijd van deze buitententoonstellingen 2 jaar.

Vergroten biodiversiteit

Bredevoorts Belang wil een bijdrage leveren aan het vergroten van de biodiversiteit. In 2023 is het tweede insectenhotel geplaatst. In 2022 waren er contacten ontstaan met 4 IVN-natuurgidsen in opleiding. Onderdeel van het afronden van hun opleiding was het doen van onderzoek en een plan in praktijk brengen. Zij hebben onder andere de vleermuizenstand in en rond Bredevoort in kaart gebracht. De resultaten waren verrassend: er leven maar liefst 7 soorten vleermuizen in en rond ons stadje.. Om meer mensen mee te nemen in het leven van de vleermuis, hebben de onderzoekers rond Bredevoort ook twee speciale vleermuizenroutes ontwikkeld. Eén route loopt door Bredevoort en het Vestingpark en één route loopt rond de Slingepas.

Beide routes zijn te vinden op:

<http://www.vleermuizendorp.nl/wp/bredevoort/>
(als onderdeel van de website Vleermuizendorp Neede).

Op deze website staan beide routes met omschrijving en natuurlijk meer informatie over de verschillende vleermuizen.

In het Vestingpark zijn door de onderzoekers ook nog twee extra vleermuiskasten opgehangen. Deze kasten zijn beschikbaar gesteld door een enthousiast lid van Bredevoorts Belang. Op de beide kasten is een QR code geplakt, zodat iedereen die er langs wandelt via zijn/haar smartphone meer informatie kan krijgen over de route en de vleermuizen kasten werd gesponsord door een inwoner uit Bredevoort.

In het park zijn bij diverse boomsoorten infobordjes van de bomenstichting geplaatst. Deze route bleek niet helemaal meer te kloppen, doordat o.a. zieke bomen waren gerooid en er ook nieuwe bomen zijn aangeplant. Daarnaast waren sommige bordjes aan vervanging toe. Bij SAAP is subsidie aangevraagd en verkregen om de route in 2024 van nieuwe bordjes te voorzien.

Open Monumentendag in het Vestingpark

Het weekend van 9 en 10 september stond heel Nederland in het teken van de monumenten met als speciaal thema: ambachten. Ook Bredevoorts Belang deed dit jaar weer mee aan de Open monumentendag (weekend). Wij zijn namelijk best trots op ons groenmonument Vestingpark en de monumenten die in het park liggen: de TBC-huisjes en het theehuisje.

Bijhouden is een eeuwenoud ambacht en dus ging de imker in het bestuur dit weekend lekker zijn hobby (bijen en biodiversiteit) promoten in de boomgaard. Er kwamen mensen uit de wijde omgeving voor de imker! Er werden zelfs potjes honing verkocht aan bezoekers uit Amsterdam (die waren natuurlijk al met vakantie in de Achterhoek maar toch, het was wel leuk). Al met al was het een geslaagd weekend met veel leuke gesprekken en enthousiaste mensen. En voor de duidelijkheid en voor de vrijwilligers die het onderhouden: men was zeker ook enthousiast over het Vestingpark.

De appeloogst uit het Vestingpark werd tijdens deze dagen ook aan de man gebracht. Bezoekers konden tegen een vrije gift appels meenemen. Er werd veelvuldige gebruik van gemaakt en de actie leverde ruim 150 euro op. In voorgaande jaren werden de appels verwerkt tot sap en vervolgens via de VVV verkocht. De kosten van het persen en bottelen namen echter dermate toe dat nu gekozen is voor deze aanpak.

Nieuwe vrijwilligers Kruidentuin Ambtshof

De vrijwilligers van de kruidentuin hebben aangegeven dat vanwege de stijgende leeftijd van hun groep een aantal werkzaamheden te zwaar worden. In 2022 heeft een vrijwilliger van het Vestingpark daarom bijgesprongen met het zwaardere werk zoals het snoeien van de hagen.

In 2023 heeft één van de plaatselijke hoveniers, Berkelmans-Stemerdink, aangeboden om 2 keer per jaar het zwaardere snoeiwerk voor z'n rekening te nemen. Tevens heeft een oproep voor nieuwe vrijwilligers twee nieuwe vrijwilligers opgeleverd.

De Mauritsdriehoek

Evenals voorgaande jaren hebben twee aanwonenden ook in 2023 gezorgd voor het onderhoud van de Mauritsdriehoek. Het werk bestaat uit het regelmatig maaien van het grasveld en het knippen van de meidoornhagen. Bredevoorts Belang betaalt hen een vergoeding voor de brandstofkosten en het onderhoud van de grasmaaiër.

Nieuw onderstel nodig voor kanon Kleine Gracht

Sinds 1990 staat in Bredevoort een kanon bij de Kleine Gracht. Het kanon wordt gebruikt tijdens koningsdag om dan saluutschoten af te vuren. Compagnie Onversaegt neemt dit onderdeel jaarlijks voor haar rekening. Het huidige onderstel, gemaakt door Willy Lageschaar in 2008, is inmiddels aan vervanging toe. De erfgoedklusbrigade heeft in 2023 een calculatie gemaakt van de restauratiekosten. Deze worden geschat op 5000 euro. Het bestuur is op zoek naar financiële middelen om deze restauratie mogelijk te maken. Er is in 2023 o.a. een aanvraag ingediend bij het cultuurfonds (voorheen Prins Bernhard Cultuurfonds). We hopen de restauratie in 2024-2025 te realiseren.

Hendrikje Stoffels?

Net na de zomer werd het bestuur van Bredevoorts Belang verrast door een telefoontje van Wim Westerveld uit Lintelo. Hij was namelijk via een nazaat van de beeldhouwster in het bezit gekomen van een model van het hoofd van Hendrickje Stoffels dat de beeldhouwster gemaakt zou hebben voor het beeld van Hendrickje Stoffels dat op 't Zand staat.

Wim, zelf beeldend kunstenaar, had geen belangstelling om het model in eigen bezit te houden, maar wilde wel een poging doen om het een goede plek te geven en kwam zo doende bij Bredevoorts Belang uit.

Waarschijnlijk is er minimaal ook nog één ander model gemaakt, want het uiterlijk van het model wijkt sterk af van het hoofd van de Hendrickje van het standbeeld dat op 7 juli 1977 werd onthuld. Het beeld is van de hand van Truus Doodeheefver-Kremer (1928-2004) die destijds in Aalten woonachtig was. Het beeld werd gemaakt naar aanleiding van de roman Hendrickje Stoffels. Deze verscheen in 1973 bij uitgeverij Strenght's boeken en is geschreven door Henk Kroesenbrink (1928-2015).

Nieuwe toegang Vestingpark St. Bernardus

Een lang gekoesterde wens van Bredevoorts Belang is onlangs in vervulling gegaan. In nauwe samenwerking tussen Bredevoorts Belang, V.O.F 't Zand en De Woonplaats is er een nieuw toegangspad aangelegd dat 't Zand verbindt met het Vestingpark Sint Bernardus. Gemeente Aalten, de provincie Gelderland, de Europese Unie en Leader Achterhoek hebben met een financiële bijdrage dit project mede mogelijk gemaakt. De werkzaamheden zijn uitgevoerd door de firma's Te Bokkel en Oonk Hoveniers. Op 30 juni vond de feestelijke opening plaats. Dankzij de nieuwe toegang kunnen wandelaars eenvoudig vanuit het centrum van Bredevoort het Vestingpark bezoeken.

Het pad loopt aan de rechterkant van Boutique hotel De Heerlyckheid door de voormalige tuin naar het

Vestingpark. De verschillende grondeigenaren hebben bij de notaris het recht van overpad vastgelegd (erfdienstbaarheid) want het nieuwe toegangspad loopt namelijk over de grond van drie grondeigenaren. Langs een deel van het pad zijn informatiepanelen aangebracht waarop informatie over de historie van Bredevoort staat aangegeven. Met de komst van het pad zijn het historische centrum en het Vestingpark nu echt met elkaar verbonden.

Panelen versterken historische waarde Bredevoort

Hoe leuk kan het zijn om iets meer te weten over de omgeving waar je woont of op vakantie bent. Zeker in Bredevoort zijn er veel historische plekjes waar meer over te vertellen is. Natuurlijk kun je wetenswaardigheden opzoeken op internet, maar dan is de kans groot dat je al voorbij bent aan de plek. Erfgoedpanelen helpen daar zeker bij. In de afgelopen maand zijn er een aantal extra panelen geplaatst die staan voor historisch erfgoed. Zo is er een paneel geplaatst bij de vorig jaar gerestaureerde Joodse begraafplaats. Daarnaast is er een paneel geplaatst op de groenstrook tussen de Spar en de woningen aan de Bekendijk, het zogenaamde Te Gussinklohof. Op deze plek werden enkele jaren geleden bij grondwerkzaamheden twee maalstenen gevonden van de Ros-oliemolen die hier ooit heeft gestaan.

Ook bij het Vestingpark zijn er twee panelen geplaatst; één bij de ingang aan de Kruittorenstraat en één bij de nieuwe doorgang tussen Boutique hotel de Heerlyckheid en Galerie Foto 21.

Onderhoud oude begraafplaats Mauritsstraat

Op de begraafplaats aan de Mauritsstraat zijn meerdere met name zeer oude graven overwoekerd door struiken en jonge boompjes. De gemeente geeft aan dat zij de paden en gazons onderhouden maar niet de graven zelf. Naaste verwanten zijn inmiddels ook overleden of wonen niet meer in de buurt. Bredevoorts Belang heeft het plan opgepakt om oude verwaarloosde graven weer vrij te maken van struiken, boompjes en andere planten die daar

oorspronkelijk niet bedoeld waren. Tijdens de NLdoet-dag op 11 maart 2023 hebben 5 vrijwilligers een start gemaakt. In november is deze actie ook weer aangemeld voor de NLdoet-dag in 2024.

Vertegenwoordigd in Commissie Cultureel Erfgoed

De Commissie Cultureel Erfgoed is een door het college ingestelde commissie met als taak het college op verzoek of uit eigen beweging te adviseren over de toepassing van de Monumentenwet 1988, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Erfgoedverordening gemeente Aalten 2011 en het monumentenbeleid. Daan Migchelbrink is sinds 1 januari 2023 de vertegenwoordiger namens Bredevoorts Belang in deze commissie en hiermee opvolger van Hans de Graaf. De commissie is in 2023 vijf keer bij elkaar geweest. Aan Bredevoort gerelateerde onderwerpen die in de commissie werden behandeld:

- Herbouw tbc-lichthallen;
- Archeologie Landstraat (i.v.m. nieuwe kabel Liander);
- Terugblik op 450 jaar Nederland;
- Misterstraat 85, boerderij te Molder;
- Torenuurwerk St Joris (staat nu nog in museum Aalten);
- Onderhoud historische graven;
- Verbouw Misterpoort;
- Transformatorhuisjes;
- Open monumentendag.

Zoektocht naar locatie voor torenuurwerk

Op de zolder van het Nationaal Onderduikmuseum in Aalten staat al jarenlang een bijzonder torenuurwerk. Het dateert uit 1666 en is afkomstig uit de Sint Joriskerk in Bredevoort. In 2023 werd het torenuurwerk verklaard tot afzonderlijk monument. Het museum heeft al in 2017 te kennen gegeven dat zij er op termijn van af willen en heeft opnieuw aan Bredevoorts Belang gevraagd of zij een goede plek weten in Bredevoort.

Het bestuur heeft in eerste instantie contact opgenomen met de kerkrentmeesters van de Protestantse Gemeente die eigenaar zijn van de Joriskerk. Zij zien echter geen mogelijkheden. Een andere optie die onderzocht is om het torenuurwerk op te nemen in de nieuwe inrichting van de VVV. Gezien de omvang van het uurwerk lijkt het moeilijk in te passen. Met andere woorden: er is nog geen goede locatie gevonden. Wordt vervolgd in 2024.

Hoofdstuk 5

Pijler Toerisme en evenementen

Rotonde als blikvanger en visitekaartje

Sinds 2019 is de rotonde bij Intratuin een blikvanger die Bredevoort aan het langrijdende verkeer aanprijst met een prachtig verzorgde rotonde met daarop een fraai fotokunstwerk. Hoveniersbedrijf Oonk neemt al vanaf het begin het onderhoud voor z'n rekening en zal dat ook de komende jaren doen.

Instandhouding VVV-kantoor Bredevoort

Een groep vrijwilligers zorgt voor openstelling van het plaatselijk VVV-kantoor. De VVV is vijf dagen in de week open; gedurende de periode dat de wintertijd geldt van 11.00 - 15.00 en in de zomertijd van 10.00 - 16.00 uur. De VVV is in 2023 bezocht door circa 3864 bezoekers, waarvan 3264 toeristen en 590 inwoners. De inwoners komen vooral voor de cadeaubonnen en andere specifieke Bredevoortse of Achterhoekse cadeautjes.

De VVV valt momenteel nog onder de vereniging Bredevoorts Belang. Om als vereniging de ANBI-status te kunnen behouden heeft de belastingdienst in juni 2023 geadviseerd om de VVV los te koppelen c.q. te verzelfstandigen. Het bestuur heeft na enig onderzoek besloten om de VVV onder te brengen in een aparte stichting. Het streven is om dat per 1-1-2025 gerealiseerd te hebben. Het voorgenomen besluit om de VVV te verzelfstandigen wordt aan de leden voorgelegd tijdens de jaarvergadering in mei 2024.

Daarnaast heeft het bestuur besloten om de benedenverdieping van Markt 8 een facelift te geven zodat de VVV een eigentijds jasje krijgt. Er is in overleg met Achterhoek toerisme in het najaar van 2023 een ontwerp gemaakt door Froukje Smees van In&Next in opdracht van de Bredevoorts Belang. Om dit plan te bewerkstelligen zijn we volop op zoek naar sponsors en andere partners. We roepen eenieder die hierin iets kan en wil betekenen op om zich te melden via bredevoortsbelang@gmail.com.

Stadswandelingen

Toeristen kunnen op twee manieren een stadswandeling maken. Middels vrije inloop op de aangegeven tijdstippen in de zomertijd of op afspraak door met een groepje een gids te boeken.

In totaal hebben in dit jaar 752 mensen een stadswandeling gemaakt onder leiding van één van de gidsen. Dit is ruim 20% meer dan in 2022.

	2022	2023
Stadsgids	201	241
Hendrikje Stoffels	206	299
Prins Maurits	210	212

Zomerconcerten

De werkgroep zomerconcerten organiseert jaarlijks gedurende de maanden juli en augustus concerten op de zondagmiddag van 12.00 tot 14.00 uur. De concerten vinden plaats in de open lucht op het plein Op 't Zand in hartje Bredevoort. Van de 6 geplande concerten moesten er dit jaar helaas twee geannuleerd worden vanwege de slechte weersomstandigheden.

Dit jaar konden de bezoekers voor het eerst een vrijwillige bijdrage doen via hun mobieltje met behulp van een QR-code. Enkele leden van de werkgroep en twee bestuursleden hebben de gang van zaken rond concerten

Inhoudelijk jaarverslag 2023 vereniging Bredevoorts Belang

op papier gezet, zodat iedereen, ook in de toekomst, duidelijk is wat de werkwijze is rond de concerten.

**Zomer 2023
concerten
't Zand Bredevoort**

Programma	Datum	Artiest
	16 juli	SMAAK Zangkoor
	23 juli	Mr. Callahan CCR tribute
	30 juli	Ben Reel & Mick McCarney Irish Roots Rock
	6 aug	The Tailshakers Rock'n Roll 50/60-er jaren
	13 aug	Sandra Vanreys & Friends Country
	20 aug	Buiting, Visser & Woestenenk Covers 60/70-er jaren

AANVANG 12.00 UUR | GRATIS ENTREE
Vrije gift gewenst
Info: VVV Bredevoort 0543-452380 | vvvbredevoort@gmail.com
Concerten gaan alleen door met mooi weer.
M.v.w. 30 juli, dit concert wordt bij slecht weer verplaatst naar Café De Dommel Aanleg

Logos: VVV, Heerlyckheid Bredevoort, QR code, Facebook

Vervolg project 1572 Geboorte van Nederland.

Er zijn tijdens het project 1572 geboorte van Nederland veel activiteiten georganiseerd. In eerste instantie zou het project worden afgerond in 2022.

De samenwerkende gemeenten hebben echter besloten om het project tot 2026 door te zetten, het moment dat de pacificatie van Gent wordt herdacht. In de tussenliggende periode worden projecten uitgevoerd die daarbij aansluiten. Het overschot van het beschikbare budget voor het oorspronkelijke project is nu bestemd voor activiteiten in deze komende periode.

Nieuwe informatiepanelen in Bredevoort

Op zes locaties in Bredevoort zijn nieuwe toeristische plattegrondpanelen geplaatst. Op de nieuwe panelen is in één oogopslag te zien waar de bezienswaardigheden en het centrum van Bredevoort zich bevinden. De panelen staan op plekken waar de gast met de fiets of vanaf het parkeerterrein aan de Winterswijksestraat, Bredevoort

binnenkomt. Hiermee wordt men welkom geheten en richting gegeven om Bredevoort verder te verkennen.

We zijn blij met deze mooie nieuwe panelen, die de verouderde plattegronden vervangen. Samen met de gemeente is er gekozen voor een eenvoudige plattegrond die niet, zoals de vorige versie, te veel aan verandering onderhevig is. Dit is naar onze mening goed gelukt. Voor een gedetailleerde beschrijving van Bredevoort en tips kunnen de bezoekers terecht bij de VVV.

De panelen zijn, in aansluiting op andere elementen op 't Zand en in de Kruittorenstraat, in Corte staal uitgevoerd.

Traditionele viering Koningsdag

Toespraken, het Wilhelmus, de saluutschoten door Compagnie Onversaegt en een proost met oranjebitter bij het kanon aan de Kleine Gracht. Naast veel inwoners was ook het voltallige college van B&W aanwezig. De aansluitende kindervrijmarkt op 't Zand was een groot succes; alle plekken waren bezet.

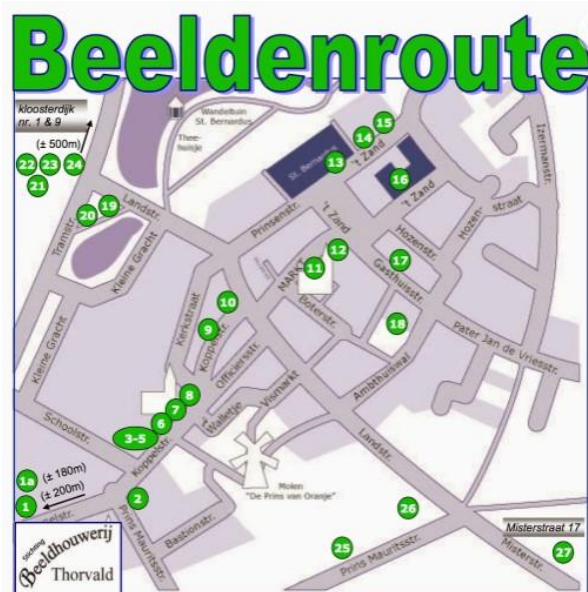
4 mei-herdenking

Bredevoort heeft nog niet zo heel lang een eigen herdenkingsmonument. Deze traditie is pas ingezet na de totstandkoming van het monument bij de kruidentuin. De eerste herdenkingen waren zeer sober van aard en bestonden vooral uit het leggen van kransen en enkele minuten stilte.

In 2022 heeft het 4 mei-comité gekozen voor een nieuwe opzet met een uitgebreide ceremonie. Deze opzet is in 2023 gecontinueerd: er waren meerdere toespraken en muzikale momenten. BAMB verleende haar muzikale medewerking en de Sint Joriskerk middels het luiden van de klokken. In de voorbereiding was ook de basisschool betrokken en één van de kinderen las een gedicht voor.

Beeldenroute beeldhouwerij Thorvald behouden

Bredevoorts Belang vindt het belangrijk dat de beelden van de stichting Beeldhouwerij Thorvald, opgericht in 2006, zichtbaar blijven in Bredevoort.

Het gaat om in totaal 27 sculpturen die verspreid in Bredevoort zijn geplaatst.

Ze passen uitstekend bij het imago van ons stadje. Kunst is namelijk één van de zes onderdelen in het beeldmerk van Bredevoort. De betreffende stichting kampte met een tekort aan bestuursleden. In 2023 hebben twee bestuursleden van Bredevoorts Belang zitting genomen in het bestuur van de stichting Dudok van Heel.

Kerstmarkt groter opgezet

In 2022 maakte de kerstmarkt in Bredevoort een succesvolle doorstart op initiatief van de bestuursleden die de VVV in hun takenpakket hebben (Carlien Laarman, Corine Lankhof) en ondernemer Aafke Heinen. In 2023 werd dit met veel elan voortgezet.

Op zaterdag 16 december was het centrum van Bredevoort van 14.00 tot 18.00 podium voor een zeer sfeervolle kerstmarkt. Dit jaar was de markt groter opgezet met maar liefst 40 kramen waardoor de markt nu verspreid was over 't Zand en de Markt. Verschillende activiteiten zorgden voor sfeer vol entertainment zoals The Singing Santa, een mooie wandelroute, rondrit per koets, glühwein en de Meddise Midwinterhoorn Bloazers.

Nieuw dit jaar was de samenwerking met Protestantse Gemeente Bredevoort: zij zorgden voor een muzikale invulling van de kerk en verwarmende vuurkorven. Ook nieuw was de samenwerking met 't Ambthuis. Er werd een soort 'maatje voor een middag' georganiseerd

Inhoudelijk jaarverslag 2023 vereniging Bredevoorts Belang

waarbij vrijwilligers samen met een bewoner de kerstmarkt bezochten. Deze samenwerking willen we in de komende jaren gaan uitbreiden door ook bij andere evenementen en activiteiten in Bredevoort vrijwilligers aan senioren te koppelen, zodat zij ook kunnen deelnemen.

De Kerstmarkt organisatie ontving van de Brem een gift van 500 euro die de Brem op haar beurt van de gemeente had ontvangen.

Festival Bredevoort Breder dan Boeken

In 2023 was het dertig jaar geleden dat Bredevoort Boekenstad werd opgericht. Voor een aantal inwoners was dit de aanleiding om in september een driedaags festival te organiseren, hoewel de boekenstad inmiddels al lang niet meer de allure heeft van de jaren negentig. Daarom ook de titel 'Bredevoort breder dan boeken'.

Bredevoorts Belang/VVV was indirect betrokken bij de realisatie van dit festival middels beschikbaar stellen vergaderlocatie, afgeven van een steunverklaring en fungeren als rechtspersoon voor subsidieaanvragen. Het kleinschalige festival kreeg veel publiciteit en heeft Bredevoort opnieuw positief voor het voetlicht gebracht. Het is de bedoeling om dit festival eens in de twee jaar te organiseren.

Voorstelling van Smeedwerk in vestingpark (2024)

Er is overleg geweest met Pieter van Dijk over een kleinschalige voorstelling rond het thema Macht in het vestingpark, waarbij de bezoekers op de rand van en op stoelen op het verhoogde pad zitten dat achter hotel de Heerlyckheid ligt. Deze voorstelling zal plaats vinden in juni 2024.

De organisatie van dit theater op buitenlocatie betaalt per dag een kleine vergoeding. Dit bedrag zal aangewend worden voor de diverse onderhoudskosten.

2026 een feestelijk jubileumjaar?

In 2026 bestaat Bredevoorts Belang 150 jaar.

Reden voor een feestje? Een lid van Bredevoorts Belang maakte ons er op attent dat het in dat jaar ook 700 jaar geleden is dat Bredevoort tot Gelderland ging behoren.

In 2024 gaan we daar alvast eens over nadenken.